

Valsts ieņēmumu
dienests

Informatīvais materiāls

Ceļa karte atzītajiem saņēmējiem par tranzīta procedūras pabeigšanu

08.02.2023.

1. Transportlīdzekli un preces nogādā atzītā saņēmēja atļaujā norādītajā vietā

Pārvadātājs informē atzīto saņēmēju par preču nogādāšanu atzītā saņēmēja atļaujā norādītajā vietā un uzrāda transportlīdzekli un preces.

2. Transportlīdzekļa un muitas / kravas plombu pārbaude

Atzītais saņēmējs:

- veic transportlīdzekļa apskati un pārlicinās, ka transportlīdzeklī vai konteineram nav ārēju bojājumu, kuri liecina par piekļuvi precēm un kuru rezultātā var rasties preču zudumi;
- pārlicinās, vai nav bojātas muitas (atzītā nosūtītāja) plombas vai kravas plombas;
- salīdzina muitas (atzītā nosūtītāja) vai kravas plombu numurus un skaitu ar tranzīta deklarācijā un/vai pavaddokumentos norādītajiem;
- pārbauda, vai attiecībā uz tranzīta deklarācijā norādītajām precēm atbilstoši atļaujas nosacījumiem ir piemērojams atzītā saņēmēja statuss. Ja tranzīta procedūras pabeigšanai nav atļauts piemērot atzītā saņēmēja statusu¹ (piemēram, stratēģiskas nozīmes preces, radioaktīvās vielas u. c.), informē pārvadātāju par pienākumu uzrādīt transportlīdzekli un preces galamērķa muitas iestādē (MKP) tranzīta procedūras pabeigšanai.

3. Paziņošana galamērķa muitas iestādei par preču ierašanos

Atzītais saņēmējs nekavējoties EMDAS TKS² reģistrē ierašanās paziņojumu – izmanto funkciju "Izveidot ierašanās paziņojumu".

Atzītais saņēmējs formā "Ierašanās paziņojums":

- ailē "Autorizētā preču ierašanās vieta" – norāda atļaujā noteikto telpas vai teritorijas identifikatoru (preču faktisko atrašanās vietu, pabeidzot tranzīta procedūru);
- sadaļā "Starpgadījumi ceļā" reģistrē informāciju, ja tranzīta pavaddokumentā ir norādīta informācija par starpgadījumiem pārvadājuma laikā (piemēram, preču pārkraušana) vai atzītais saņēmējs ir konstatējis neatbilstības sākotnējā dokumentu / transportlīdzekļa / plombu pārbaudē (piemēram, muitas plombas vai transportlīdzekļa kravas nodalījuma bojājumu).

4. PUD³ iesniegšana, ja preces plānots novietot pagaidu uzglabāšanā

Ja preces paredzēts nodot pagaidu uzglabāšanai, **deklarētājs** iesniedz EMDAS pagaidu uzglabāšanas deklarāciju, atbilstoši tranzīta deklarācijā un pavaddokumentos norādītajai informācijai par precēm (EMDAS deklarācijai piešķir statusu "Pieņemts").

¹ Ministru kabineta 2017. gada 22. gada noteikumu Nr. 499 "Muitas atļauju noteikumi" 23. punkts.

² Elektroniskās muitas datu apstrādes sistēmas Tranzīta kontroles sistēma.

³ Pagaidu uzglabāšanas deklarācija.

5. Atļauja izkraut preces vai paziņojums par muitas kontroli

Galamērķa muitas iestāde atbilstoši atļaujas nosacījumiem un EMDAS TKS funkcionalitātei:

a) atļauj preču izkraušanu (EMDAS TKS deklarācijai piešķir statusu "Izkraušana atļauta") **vai**

b) paziņo, ka tiks veikta muitas kontrole (EMDAS TKS deklarāciju novirza kontrolei). Ja krava novirzīta fiziskai kontrolei, galamērķa muitas iestādes amatpersonas trīs stundu laikā ierodas deklarācijā norādītajā telpā vai teritorijā kontroles veikšanai.

6. Izkraušana atļauta

6.1. Preču apskate

Atzītais saņēmējs pēc izkraušanas atļaujas saņemšanas noņem plombas, izkrauj un pārbauda preces (iepakojumu, preču veidu, daudzumu u. c.). Ja jūras konteinerā iekrautās preces saņem brīvajā zonā (ostā) un tās bez preču pārkraušanas tiks pārvadātas pa jūru (t. i., netiks izkrautas no konteinerā), atzītais saņēmējs nenoņem plombas, neizkrauj preces un rīkojas saskaņā ar atļaujā noteikto.

6.2. PUD labošana (ja ir konstatētas neatbilstības) vai nākamās muitas procedūras pieteikšana (ja nav pieteikta PU)

Deklarētājs:

a) ja par precēm ir iesniegta PUD (atbilstoši tranzīta deklarācijā un pavaddokumentos norādītajam) un preču pārbaudes rezultātā konstatē neatbilstības (iepakojuma, preču veida, daudzuma u. c.) – veic EMDAS labojumus PUD⁴, pievienojot dokumentus, kas apliecina konstatētās neatbilstības (atzītā saņēmēja sagatavotu pārbaudes aktu);

b) ja precēm piemēros muitas procedūru – atbilstoši preču pārbaudes/izkraušanas rezultātā konstatētai informācijai precēm piesaka muitas procedūru – iesniedz EMDAS muitas deklarāciju vai ņem brīvās zonas uzskaitē⁵ un pievieno dokumentus, kas apliecina konstatētās neatbilstības (atzītā saņēmēja sagatavotu pārbaudes aktu, kā arī aktam pievienoto preču daudzuma (masas) mērījuma / preču veida atbilstības pārbaudes dokumentu, ja preču pārbaudē piedalījās neatkarīgie eksperti).

6.3. Izkraušanas rezultātu reģistrēšana un paziņošana

Atzītais saņēmējs:

6.3.1. nekavējoties pēc preču izkraušanas **ieraksta savos uzskaites reģistros** preču (konteineru) apskates rezultātus un visu attiecīgo informāciju par izkraušanu (ieraksta veikšanas datumu, tranzīta deklarācijas numuru, konteineru numuru, deklarācijas par preču nodošanu nākamai procedūrai, brīvās zonas uzskaites vai PUD numuru, konstatētās neatbilstības (ja tādas tika identificētas), preču daudzumu un parasto komercprakti);

⁴ EMDAS PUD statusā "Pieņemts".

⁵ Saskaņā ar Ministru kabineta 2017. gada 22. augusta noteikumu Nr. 500 "Muitas noliktavu, pagaidu uzglabāšanas un brīvo zonu noteikumi" 7. nodaļu.

6.3.2. **vēlākais trešajā dienā** pēc dienas, kurā tika saņemta atļauja izkraut preces, **paziņo galamērķa muitas iestādei preču apskates rezultātus** un informē to par visām neatbilstībām, t. i., EMDAS TKS aizpilda tranzīta deklarācijas sadaļu "Izkraušanas piezīmes". Ailē "Nākamā piemērotā procedūra" un "Nākamās procedūras numurs" norāda visus nākamās muitas dokumentus (izvēlas no klasifikatora kodu un norāda pagaidu uzglabāšanas deklarācijas numuru, muitas deklarācijas numuru vai brīvās zonas uzņēmuma pilno nosaukumu (piemēram, SIA "Abcd") un brīvās zonas uzskaites numuru, ja tas ir pieejams⁶). Ja nepieciešams norādīt vairākus dokumentus, izmanto funkciju "Pievienot".

7. Izkraušana nav atļauta: muitas kontrole

7.1. Muitas kontrole

7.1.1. Atzītais saņēmējs:

a) nodrošina, ka līdz muitas kontroles pabeigšanai preces atrodas atļaujā norādītajā vietā un bez muitas atļaujas **netiek noņemta plomba, preces netiek izkrautas** no transportlīdzekļa (konteineru) un ar precēm neveic jebkādas citas darbības;

b) ja pēc kravas novirzīšanas fiziskai kontrolei trīs stundu laikā muitas amatpersonas neierodas, lai veiktu kontroli, elektroniski (MKP e-pasta adrese) sazinās ar galamērķa muitas iestādes amatpersonām.

7.1.2. Galamērķa muitas iestāde:

a) ja veic dokumentāro kontroli – pārbauda dokumentus. Izmantojot EDS⁷, informē atzīto saņēmēju, ka dokumentārā kontrole ir pabeigta, preces ir atļauts izkraut⁸. Ja, pamatojoties uz dokumentārās kontroles rezultātiem, tiks veikta muitas fiziskā kontrole, deklarāciju EMDAS TKS novirza fiziskai kontrolei;

b) ja veic muitas fizisko kontroli:

- ierodas deklarācijā (ierašanās paziņojumā) norādītajā telpā vai teritorijā un veic kravas fizisko kontroli;
- paziņo atzītajam saņēmējam muitas kontroles rezultātā konstatēto informāciju par precēm (veidu, daudzumu u. c.), izsniedzot muitas apskates aktu.

7.1.3. Ja tika veikta muitas dokumentārā kontrole, **atzītais saņēmējs:**

a) izmantojot EDS, **iesniedz** dokumentārās pārbaudes veikšanai nepieciešamos **papildu dokumentus**, ja tādus pieprasījusi galamērķa muitas iestāde;

b) saņemot EDS galamērķa muitas iestādes paziņojumu, ka preces ir atļauts izkraut, rīkojas saskaņā ar 6.1., 6.3.1. apakšpunktu un **vēlākais trešajā dienā** pēc dienas, kurā tika saņemta atļauja izkraut preces, izmantojot EDS, **paziņo galamērķa muitas iestādei preču apskates rezultātus** un informē par visām neatbilstībām (atzītā saņēmēja sagatavots pārbaudes akts). Papildus EDS informācijā norāda visus nākamās muitas dokumentus (PUD numuru, muitas deklarācijas numuru vai brīvās zonas uzņēmuma pilno nosaukumu (piemēram, SIA "Abcd") un brīvās zonas uzskaites numuru, ja tas ir pieejams).

⁶ Ja vienā ierakstā nevar iekļaut gan brīvās zonas nosaukumu, gan brīvās zonas uzskaites numuru (lauka garums ir 30 zīmes), norāda divas nākamās piemērotās procedūras ar kodu "BZ", kur vienā ierakstā norāda brīvās zonas uzņēmuma nosaukumu, otrā – brīvās zonas uzskaites numuru.

⁷ Elektroniskās deklarēšanas sistēma.

⁸ Piemēram, "Muitas dokumentārā kontrole ir pabeigta, preces ir atļauts izkraut. Lūdzu, atbilstoši Īstenošanas regulas 2015/2447 315. panta "d" apakšpunktam trīs dienu laikā informējiet (izmantojot EDS) galamērķa muitas iestādi par preču izkraušanas rezultātiem, iesniedzot preču pārbaudes aktu".

7.2. PUD labošana (ja ir konstatētas neatbilstības) vai nākamās muitas procedūras pieteikšana (ja nav pieteikta PU)

Deklarētājs:

a) ja par precēm **ir iesniegta PUD** (atbilstoši tranzīta deklarācijā un pavaddokumentos norādītajam) un muitas fiziskās kontroles rezultātā vai atzītā saņēmēja veiktās preču pārbaudes rezultātā (saņemts galamērķa muitas iestādes paziņojums, ka preces ir atļauts izkraut) konstatē neatbilstības (iepakojuma, preču veida, daudzuma u. c.) – veic EMDAS labojumus PUD, pievienojot attiecīgos dokumentus, kas apliecina konstatētās neatbilstības: muitas apskates aktu (veikta muitas fiziskā kontrole) vai atzītā saņēmēja sagatavotu pārbaudes aktu;

b) ja precēm **piemēro muitas procedūru** – atbilstoši muitas fiziskās kontroles vai atzītā saņēmēja preču pārbaudes rezultātā konstatētai informācijai iesniedz EMDAS muitas deklarāciju vai ņem brīvās zonas uzskaitē un pievieno attiecīgos dokumentus, kas apliecina konstatētās neatbilstības: muitas apskates aktu (veikta muitas fiziskā kontrole) vai atzītā saņēmēja sagatavotu pārbaudes aktu.

7.3. Kontroles rezultātu reģistrēšana

Galamērķa muitas iestāde reģistrē EMDAS TKS tranzīta deklarācijai kontroles rezultātus – atbilstoši muitas fiziskās kontroles vai preču pārbaudes (galamērķa muitas iestāde izvērtē saskaņā ar 7.1.3. apakšpunkta "b" daļu EDS iesniegto informāciju) rezultātiem.

8. Tranzīta procedūras noslēgšana, pagaidu uzglabāšanas apstiprināšana vai preču izlaišana muitas procedūrā

8.1. **Uzraudzības muitas iestāde** apstiprina PUD (tai skaitā PUD automātiskā apstiprināšana noslēdzot tranzītu) vai izlaiž preces nākamajā muitas procedūrā (ja nepieciešams, tiek veikta muitas kontrole).

8.2. EMDAS funkcionalitāte reģistrē tranzīta procedūras noslēgšanu (EMDAS TKS noslēdz tranzīta deklarāciju).

9. Rīcība darbības nepārtrauktības procedūrā

Darbības nepārtrauktības procedūras ("atkāpšanas režīms") laikā informācijas apmaiņai starp atzīto saņēmēju un galamērķa muitas iestādi (piemēram, paziņojumam par ierašanos, atļaujai izkraut preces) izmanto EDS. Ja traucēta pieslēgšanās EDS, informācijas apmaiņai izmanto elektronisko pastu.

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 08.02.2023.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt [Elektroniskās deklarēšanas sistēmas](#) sadaļā "Sarakste ar VID"